ДУМКИ ВІД БУДУЛАЯ

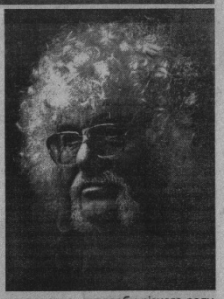

...І все ж таки не віриться, що цій людині завтра, 12 лютого, виповнюється сімдесят. Зрештою, що таке 70? По великому рахунку – те ж саме, що й 50 і навіть 40. Людина має здатність ніколи не старіти душею, тим більше така, як Віктор Кіндратович Сірочук. А роки? Як в одному романсі співається – чим далі живем ми, роки все коротші...

Віктор Кіндратович – людина дуже різнобічна, і я б сказав, – колоритна. Художник, дизайнер, народний цілитель, майстер декоративно-прикладного мистецтва, винахідник. А ще пише вірші і зрештою він просто розумний, цікавий співрозмовник. От такий він, наш Леонардо на Клеванщині. Чому на Клеванщині, адже мешкає в Рівному? Приміром, новоставці його вже давно сприймають як свого. У Сірочука в Новоставі власноруч збудована дача, невеличкий, але дуже «дотепний» будиночок, у якому функціонально продуманий кожний дріб'язок. Є на діляночці і майстерня, у якій Віктор Кіндратович творить свої вироби з дерева. Саме творить, а не робить. Ремісництво чуже його натурі.

Багатьом людям він повертає надію. Багато хто сприймає його навіть як духовного наставника.

Свого часу за зовнішню схожість з Міхаєм Волонтиром, виконавцем головної ролі в популярному серіалі «Циган», Сірочука нарекли Будулаєм. Ну що там казати – гарний і мудрий герой того фільму. Аналогія влучна і зовсім необразлива. А все життєве кредо Будулая нашого, мабуть, можна помістити у два написані ним поетичні рядки, що започаткували один з віршів:

Почни свій день
З молитви й доброти...
З роси і з води Вам, Вікторе Кіндратовичу!

В.ЛАРФЕНЮК.

Батько мій завжди говорив – колись було село на 1200 дворів. І всі пекли хліб. Але коли одна жінка, Катерина, випікала його, хліб пах на все село. Так ось, вона була художник, а всі решта – ремісниками...

Зараз ніхто не хоче визнавати себе ремісником, всі – генії, творчі, все знають, все вміють. В людей вселилася гординя свого я. Через це таким талановитим і творчим людям як Володимир Антонович Плютинський стало важко, ой як важко, коли ство-

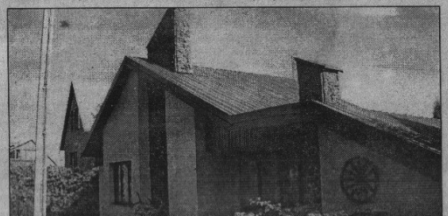

А друга пісня то – прощальна,
Коли кінчається життя....
А третя пісня – це остання,
То, мабуть, ангельське буття...

* * *

А веселитися зорянці вміли: обжинки, дні поля, свята квітів. І ці свята були організовані на такому високому естетичному рівні, якому заздрили не тільки в області, але у республіці. Що сталося з усіма нами?...

Пригадується один Новий рік: ялинка-красуня, Дід Мороз, що говорить.

російська мова, але чи це визначальне?):

Желаю счастья богатырского,
Для добра любви человечества...

* * *

Я пригадую такий випадок. Десь мені було уже за 60 років. Я в Рівному, по проспекту Миру, йшов до базару повз споруду військкомату. Майор, який проводив фізпідготовку з призовником, окликнув мене: тов. Будулай, покажи цим хлопцям, який повинен бути солдат... Я підійшов до пе-

однозначно – хвороби різного роду, простудні захворювання. Шановні батьки! Не жалкуйте грошей, коли ваш малюк просить купити ковзани, санчата, лижі або велосипед! Це потрібно для формування вашого малюка. Він буде здоровим і ви станете більш щасливими!

Я пригадую своє дитинство. Ми жили на хуторі Монастирщина Гощанського району. Ні ньому було всього 5 хат і 2 лужки, де розводили рибу. Але завжди кожну зиму дорослі і діти розчищали сніг на цих лужках. Катались на ковзанах навкруг «каруселі» – то було вбите в лід велике колесо від воза.

...Посередині водоймища прив'язували до колеса великого дишля, за нього чіпляли санчата і кружляли по цій льодовій арені... Так веселились, так відпочивали і дорослі, і малюки.

Тепер у продажу все: ковзани фігурні, бігові, хокейні... А дітей на озері нема. Як писав Шевченко: «Неначе вимерло село...».

* * *

Може це прозвучить дещо самовпевнено – я людина не тільки цілитель, художник, а і трішки поет.

Живу людськими загально прийнятими нормами, звичаями і обрядами, часом треба і поспівати, і чарку випити, і розказати дотепний анекдот. Але щодо чарки, я людина досить стримана, випиваю тільки по святах або з приводу вже дуже визначних дат. Пити треба вміти. А для цього варто знати і деякі правила. Наприклад, я дотримуюсь таких: горілку пити треба в один прийом від 50 до 110 гр. від маси свого тіла (в залежності

рене твоїм розумом і руками валилися, як той старенький тин. І тільки воля каже: тримайся. Потрібно триматися в доброму розумі та здоров'ї. Неупинне бажання – все поставити на круги свої...

* * *

70 літ, в здається й не жив...
А ця старість – як скоро підкралась,
І життя заплелося клубками вуків.
Мало землю топтати осталось,
Обірветься життєва струна, як пір'їнка летячого птаха,
Полетить і біда разом з нею судьба
Незабитого в дерево цяха.
І хтось скаже колись, що тут жив і трудився
Поет, майстер, цілитель – людина.
Там на насипі хрест, він до нього молився
За Вкраїну, доньку і за сину.

Хочеться дуже багато сказати слів хороших побажань всім людям славетної «Зорі», з якими разом працював, ділив радості і горе. Хочеться побажати, щоб ви жили довго, кучеряво та багато. Адже почали життя своє весело, радісно і красиво, з певними життєвими достатками та радощами. А було чому радіти, село показове, квартири з усіма вигодами. Робота хороша, зарплата, а що ще потрібно людині? Живи, насолоджуйся, годуй діточок. Я не міг цьому не радіти, хоч зовсім не зорянець, писав про це, як вмів, вірші:

Живіте довго, веселіться,
Виходьте заміж та плодіться,
У вірі тільки не діліться,
В поділі цілого нема.
Життєві рамки дуже тісні,
Суворі, як суха зима,
На все життя в нас є три пісні,
А віра, бачите, одна.
Одна однісінька, як хата,
Що на окраїні села...
Першу пісню над колискою співала мати,
То колисковою була.

Вітає всіх хліборобів, працівників, а дітлахів частує новорічними подарунками. Біля ялинки – гармата, яка вистрілювала цукерками Рівненської кондитерської фабрики «Зірка», а їх було немало – тільки шоколадних ласощів в дорогій упаковці більше 300 кілограмів. Яка це радість була дітям та їх батькам! В палаці культури розміщались артисти балету, їх було 40 – кращі випускники хореографічних вузів країни. І коли приїздили гості з різних областей України, виходили з машин, підходили до ялинки, їх вітав «живий» Дід Мороз, гармата стріляла подарунками. Гості були у захваті, і прямо на центральній площі хореографічний ансамбль виконував для гостей запальний танець «Метелиця». То було незабутнє видовище. Покидаючи майдан новорічних творінь і прикрас, прийджені не приховували своїх піднесених емоцій. А потім ще довго згадували візит до зорянців. Такою була новорічна ніч. А ви кажете, що ми погано жили, і не вміли відпочивати...

* * *

А було колись, а було. І була своя кінно-спортивна школа, відбірні рисаки орловської породи. Був професійний вокально-хореографічний ансамбль «Зоря». Мені довелося побувати в Києві під час його виступу, бачити, як члени журі одностайно дали йому саму високу оцінку. А один сказав: «Сьогодні на цьому конкурсі в Україні народився новий ансамбль пісні і танцю – таких можна перелічити на пальцях однієї руки». Керівнику цього ансамблю, Миколі Дацику, було присвоєно звання Заслуженого діяча мистецтв України. Гастролі цього ансамблю по Україні і за її межами піднімали планку господарства «Зоря» ще на вищу щаблину. Було усе – і хліб і до хліба.

Хто винуватий, що багато чого не стало? І не тільки в Зорі, скрізь. Мабуть, наш час, який хтось нарік «часом негараздів». Але не винуй коня, винуй дорогу. І коли зустрінете цю людину – станьте, схиліть голову, привітайте – це людина з великої літери.

Його доля – поле з бороздною.
І несе він землю на своїх руках.
Хліборобе-батьку, володарю втоми,
Ти пророк у праці, апостол в думках.

Така моя повага до цієї людини.

... В жодному колгоспі на той час в Україні не було художника-дизайнера, а в Зорі був, аж до початку сумнозвісної перебудови. Як почалася вона, багато художників лишилися без роботи. Не обминула така напасть і мене. Я став приватником. Можна було б на щось бути і ображеним. Та вчителем моїм був і залишається Володимир Антонович. Я добре знаю, як він багато працює. Ця його працездатність мене завжди вражала – звідкіля стільки сили, стільки енергії? Заради чого? Звичайно, заради людей. Я відчуваю, як він переживає, що не все для них вдається зробити, ніби б'ється як риба об лід. Та не втрачає надії, помножену на його несамовиту силу волі...

Ось хто повинен бути Героєм України, а не той, хто сидів поруч з Кучмою і розрізав цукрові заводи України на брухт.

Я пригадую такий випадок, коли розформували конеферму. Ви знаєте, коней тих вели по асфальтовій вулиці в бік Клевання. І коні не були схожі на славнозвісних орловських рисаків. Вони йшли ніби на розстріл. Мабуть, відчували, що вже такого господаря в них не буде ніколи... Я тоді написав вірш, і не міг йому придумати іншої назви, крім одної: «Кінь». Ось лише одна строфа:

Прощались коні із Зорею,
Для них закінчились жнива.
Ніхто не плакав, тільки двоє –
Рисак орловський й голова...

* * *

Не все у житті моєму гладко. Пам'ятаю діалог, коли ми з головою Володимиром Антоновичем, сидимо біля багаття. Літо. Сонце вже давно зайшло за горизонт, теплий вечір. Невимушена розмова. І тут голова каже – а що цей чоловік буде робити в колгоспі: чи збільшаться від його діяльності надої? Корова мистецтва ніби-то не розуміє. А між тим він (тобто я)

Я – майстер спорту з гирьового спорту, ось це мій «коник». До перекладини піднесли гирю – 24 кг. Це трохи не моя – моя 32 кг. Я взяв за ручку і перехрестився тою гирею. Оце все, що я можу. Гиря для мене дуже легка, тому інших вправ я не буду виконувати. Побажав молоді хорошого здоров'я, і сказав на прощання: «Займайтесь і у вас все вийде, як у мене, а може ще і краще». Але відійшовши, я постояв і побачив – ці молоді люди не можуть підтягнутися на перекладені двома руками жодного разу. І мені шкода їх стало, не тільки їх, а і батьків, і вчителів фізкультури в школах. Дитина біжить в школу, після школи іде у музичну школу. Але їй обов'язково потрібен ще й фізичний розвиток, а цього нема.

Село Новостав. У мене там дача. Поруч – невелике мілководне озеро, яке взимку замерзає. Якщо снігова зима, я розчищаю його, ось на ньому і катаюсь на ковзанах. Старий, «ненормальний»? Але дитини за останні 15 років на ковзанах не побачив ж'кодної. Хіба дехто з рибалок покатається. А далі – що чекає цих діток? Не хочу бути недобрим пророком. Але

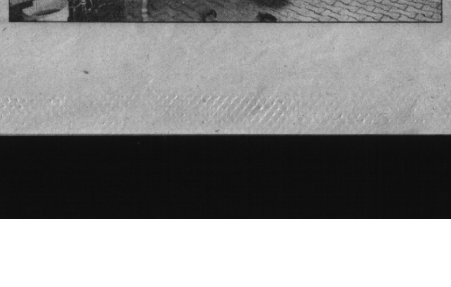

якось я знайшов такий вислів (цитую російською мовою): «Выпил в один прием – человек, в два – невежа, в три – дурак, в четыре – свинья и шесть многоточий...». Ми колись з Володимиром Антоновичем Плютинським сліпкувались, і він мені сказав: – «Ви знаєте, – це дуже добре, я себе непогано почуваю від цього вашого «одного прийому». Але що скажуть люди? Голова нібито горілки жалкує?».

* * *

Нас у сім'ї дітей було шестеро: 2 хлопці і 4 дівчини. Батько мій навчав нас всіх кататись на фігурних ковзанах, їздити на одному велосипедному колесі.. Те, що я увібрав в дитинстві від батька, намагався навіть у зрілому віці передати своїм дітям. В мене їх двоє: син та дочка. Онука я теж привчив до ковзанів. Зараз навчається він в Києві, в художній академії, але регулярно ходить у палац спорту, всіх дивує – як це так, хлопець з міста, де немає катка, а так гарно ковзається!

Людині дуже багато треба знати, а ще краще – коли багато вміти.

Життя смакуйте,
Як домашню ковбасу,
Вареники чи сало.
Тільки не пийте, що попало,
І не живіте із ким попало,
Навіть коли чогось і мало...

Зараз ми у своїй оселі залишились удвох з дружиною, моєю Валентиною. Живемо в Рівному, регулярно займаємося зарядкою, словом, живемо повноцінним життя.

Для мене жінка – щось надсвяте,
Для мене жінка – не лише дружина,
Вона світило – сонце золоте,
Моє життя без неї неможливе.

Ось так і живемо, надіємось на краще. А от зараз – нова влада, новий обраний президент. Може він і його команда змінить курс від руйнації до творення. Дав би Бог. І стане володарем нашого життя не долар, а родина, і цінності її збагатять державу й казну.

Віктор СІРОЧУК.